

OBSAH

Zprávy z provincie	1
Z konventů	1
Akta Generální kapituly	4
Stálé studium	4
Dominikánská teologická dílna	6
Nové knihy	7
Prosby o modlitby	8
Laická sdružení sv. Dominika	8
Zasedání provinční rady	8
Formační setkání na Svaté Hoře	9
Zprávy z místních sdružení	10
Nekrologium	10
P. Koudelka OP: Jak vznikl název „Řád bratří kazatelů“	11
P. D`Amato OP: Řád sv. Dominika – Jaké je jeho správné jméno?	14
P. Mayer OP: Dvojitý význam názvu řád	19
P. Abbrescia OP: Dominikánští laici	20

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko
České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5
tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz
č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 215 Kč.

Uzávěrka dalšího čísla: 20. 5. 2003

KALENDAŘ AKCÍ ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

17. 5. 2003	zasedání provinční rady LSsD v Praze
31. 5. 2003	pout' do Jablonného v Podještědí
26. - 28. 9. 2003	setkání formátorů LSsD ve Vranově u Brna
28. 10. 2003	zasedání rady vyšších představených OP v Praze
8. 11. 2003	setkání české dominikánské rodiny v H. Králově

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

provinciál: Út 9 - 11; 14 - 16 (*kromě úterků, kdy je zasedání prov. rady*), Čt 9 - 11

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Setkání týmu KS probíhají každé 3. pondělí v měsíci v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se koná 19. 5. 2003 od 17:00 hodin v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovorně.

PRAŽSKÝ KONVENT**Pravidelné týdenní akce:**

- **pondělí**
19:30 zkouška souboru Musica poetica (zkušebna - Z)
- **úterý**
16:00 příprava na svátost biřmování (malá hovorna - MH)
- 17:00-17:50 adorace v kapli sv. Zdislavy
- 17:00-18:30 herně-dramatický kroužek (velká hovorna - VH)
- **středa**
19:45 společenství modlitby a seminář Život v Duchu (kaple sv. Zdislavy, sakristie, kostel)
- **čtvrtek**
7:30 úklid kostela sv. Jiljí - lze domluvit i jiný termín
- 19:15 zkouška Scholy Dominicana (Z)
- 20:00 příprava na svátosti pro dospělé (sakristie)
- **pátek**: 20:00 příprava dospělých na křest
- **neděle**
16:00 presidium Mariiny legie (VH)

Mimořádné bohoslužby

1. 5. v 9:30 h. bude v kostele sv. Jiljí slavena votivní Mše svatá ke sv. Dominiku u příležitosti 60. narozenin otce biskupa Dominika Duky OP.

3. 5. v 15:00 h. bude u sv. Jiljí zastávka mariánské pouti Prahou (z Hradčanského na Staroměstské náměstí). V 17:00 - 17:45 pak bude adorace v kapli sv. Zdislavy a po ní mariánská pobožnost, růženec a Mše svatá ke cti Panny Marie v kostele sv. Jiljí

Májové pobožnosti

V měsíci květnu se každý večer bude v kostele sv. Jiljí konat májová pobožnost: 17:50 h. Mariánská píseň, litanie k Panně Marii, růženec.

Kázání při večerní Mši svaté bude mariánsky zaměřené (vyjma jiných svátků a slavností).

Modlitby za duchovní povolání

Ve dnech 4. - 11. 5. se v rámci májové pobožnosti budou konat modlitby za duchovní povolání.

Další akce:

středa 7. 5. a 21. 5. od 18:30 do 20:00 **schůzky dětí a mládeže** (VH)

14. 5. 16:30 **Valná hromada Společnosti pro církevní právo** (čítárna)

Setkání Laických sdružení sv. Dominika

1. pražské - 5. 5. od 19:30 v hovorně kláštera
3. pražské - 13. 5. Setkání začíná modlitbou růžence v 18:00 v kostele sv. Jiljí.
4. pražské - (1. sobota v měsíci) 3. 5. v 8:30 Rch a Mše sv. v kapli sv. Zdislavy

5. pražské - 15. a 29. 5. Setkání začíná modlitbou růžence v 18:00 v kostele.

Přednášky:

- 14. 5. v 18:00 h. - **Aktuální otázky českého konfesního práva** (čítárna kláštera)
- 15. 5. v 19:45 h. Mons. Dominik Duka OP - **Výklad knihy Pláč** (kaple sv. Zdislavy)
- Kurz aristotelsko-tomistické filosofie: **Podstatné problémy filosofie**. Každé úterý ve 20:00 hod a čtvrtek v 17:00 hod. (ident. přednáška) ve velké hovorně.

Přednáškový cyklus:

SV. TOMÁŠ - TELOG VE SVÉ DOBĚ A PRO KAŽDOU DOBU

přednáší P. Tomáš Pospíšil OP

4. část

úterý 6. 5. 2003 v 19:45

v čítárně kláštera

Slavnostní liturgie

1. 5. v 9:30 - votivní Mše sv. ke sv. Dominiku: lidový zpěv, sekvence k sv. Dominiku (Petr Chaloupský), Schola Dominicana, varhanní improvizace

Koncerty

13. 5. v 15:30 - 16:30 h. koncert pěveckého sboru z Chicaga USA v kostele sv. Jiljí
29. 5. ve 20:00 h. - Májový varhanní koncert - Ave Maria (Frescobaldi, Beethoven, Liszt, ... Chaloupský). Varhany: Petr Chaloupský, Mezzosopran: Anna Vršinská. Vstupné dobrovolné

Připravujeme na prázdniny

Oáza živé církve I^o - patnáctidenní duchovní cvičení pro mladé lidi (17-35 let). Každý den rekolekcí je nesen jedním růžencovým tajemstvím a je věnován důkladnému prožití některých základních pravd křesťanské víry. Termín: 25. 7. - 10. 8. 2003. Informace a přihlášky: hana.klara@centrum.cz nebo O. Jan Rajlich, Husova 8, 110 00 Praha 1

Oáza Domácí církve - patnáctidenní duchovní cvičení pro rodiny, termín 25. 7. - 10. 8. Hlídkání dětí zajištěno.

PLZEŇSKÝ KONVENT

- **adorace** - každý pátek po nešporách; během ní (podle možností) dominikánský kompletář
- **mše sv. pro mariánské ctitele** - každou 1. sobotu v měsíci v 8⁰⁰, po ní v zimní kapli **růženec** (radostný, bolestný a slavný)
- **latinská mše** - každou 1. neděli v měsíci v 9⁰⁰ a každé pondělí v 18⁰⁰ (výjimky vyhrazeny)

Přednášky

● **Filosofie** - téma *Podstatné problémy filosofie* přednáší každou 1. a 3. středu v měsíci v 19¹⁵ Jiří Fuchs.

Další akce

- **PEC** - klub mládeže na téma *duchovní život* každý čtvrtek od 19¹⁵ pod presbytářem kostela
- **ZaHraDA** - odpolední klub pro děti každý pátek od 15⁰⁰
- **Schola cantorum R.S.R** - chorál - zkoušky každé úterý od 20⁰⁰ do 21⁰⁰
- **Schola** - zpěv při nedělní mši sv. v 9⁰⁰ zkouší půl hod. přede mší
- 10. - 11. 5. pout' do Uherského Brodu

OLOMOUCKÝ KONVENT

pokračování kursu Základy teologie, II. Tajemství Božího nitra; každé úterý v 19:30 v sále kláštera (vchod ze Slovenské ulice); přednáší P. Romuald Štěpán Rob O.P.

Čtvrteční přednášky u dominikánů

I. čtvrtek (8. května a 5. června 2003) cyklus přednášek

Úvod do studia sv. Tomáše Akvinského přednáší P. Štěpán M. Filip O.P.

II. čtvrtek (15. května, a 12. června 2003)
cyklus přednášek **Církev a stát**

přednáší P. Damián Němec O.P.

III. čtvrtek (22. května a 19. června 2003)
cyklus **Katecheze o modlitbě**

přednáší P. Antonín Krasucký O.P.

IV. čtvrtek (29. května a 26. června 2003)
cyklus přednášek **Zjevení – Církev – víra.**

Kapitoly z fundamentální teologie

přednáší P. Tomáš Pospíšil O.P.

Cyklus přednášek Jiřího Fuchse

Úvod do filosofie

každá druhá středa v měsíci (14. května a 11. června 2003).

Všechny přednášky se uskuteční od 19:30 hod. v přednáškovém sále kláštera (vchod ze Slovenské ulice 14).

Poutní sezóna 2003 v Jablonném v Podještědí

Kláster dominikánů, Klášterní 33, 471 25 Jablonné v Podještědí, tel. 487 762 105

Poutní sezóna začíná 1. května 2003 a končí Růžencovou slavností 5. října 2003. V tomto období jsou pravidelné bohoslužby v pracovní dny v 18:00 hodin a v soboty, neděle a státem uznané svátky v 9:30 a 11:00 hodin. Každou první neděli v měsíci v 11:00 hodin je mše sv. v německém jazyce.

Plánované akce na měsíc květen:

1. května **Zahájení poutní sezóny a žehnání pramene**
(zahradní slavnost na Lemberku)
9:30 pontifikální bohoslužba (Mons. Josef Koukl, biskup litoměřický)
11. května **Pouť Unie katolických žen za „dobré matky v našem národě“**
11:00 Michal Pojezdny O.Praem., opat strahovský
24. května **Pouť rodin pražské arcidiecéze**
11:00 Mons. Karel Herbst, pomocný biskup pražský
31. května **Hlavní pouť ke svatému Zdislavě**
(doprovodný program ve městě)
6:00 P. Augustin Prokop OP
8:00 P. Mannes Šimák OP (česko-maďarská)
9:30 Mons. Dominik Duka OP, biskup královéhradecký (česko-polská)
11:00 Mons. Josef Koukl, biskup litoměřický (česko-německá)
14:00 P. Ing. Alvarez Kodeda OP, provinciál
16:00 rozloučení s poutníky

AKTA GENERÁLNÍ KAPITULY

Milí bratři, milé sestry,

nakladatelství Krystal OP vydalo v dubnu 2003 česko-slovenský překlad Akt Generální kapituly v Providence. Jedná se o úplný text Akt včetně úvodní korespondence s Apoštolským stolicem, zprávy magistra Řádu o stavu Řádu, dvou homilií a dvou stěžejních přednášek, které ovlivnily průběh Kapituly (o hlásání evangelia a o kontemplaci). Rozsah je celkem 136 stran textu formátu A4 v kroužkové vazbě. Výrobní náklady na 1 výtisk jsou 130,- Kč.

Prosím Vás, kdo byste měli o Akta zájem, abyste se s objednávkou obraceli na mne (pavel@op.cz nebo 602 858 800 nebo písemně Husova 8, 110 00 Praha 1).

Zároveň bych chtěl poděkovat všem, kdo se na tvorbě Akt podíleli, zejména fr. Damiánu Němcovi, všem překladatelům a Jirkovi Kopeckému a spolupracovníkům za jejich vydání. Věřím, že Akta prospějí rozvoji dominikánského života a poslání v české i slovenské dominikánské rodině.

V Kristu a svatém otci Dominiku

fr. P. Pavel Mayer OP

STÁLÉ STUDIUM

Draží bratři a sestry,

srdečně Vás všechny zdravím z Olomouce.

Obracím se na Vás ohledně stálého studia, které podle přání Otce magistra řádu má být a je otevřené a přístupné nejenom pro ty, jichž se to bezprostředně týká, ale také ostatním bratřím a vůbec celé dominikánské rodině u nás. Jak již možná víte, předposlední provinční rada schválila návrh komise pro intelektuální život provincie, aby stálými termíny tohoto studia byla na jaře sobota před III. nedělí velikonoční a na podzim sobota před slavností Ježíše Krista Krále.

Napoprvé však bude hned výjimka, neboť v sobotu před letošní III. nedělí velikonoční budu v Římě na celoročném setkání o úloze filosofie v našem dominikánském životě. Stálé studium se proto uskuteční až následující sobotu 10. května 2003. Na pořadu dne bude nejnovější encyklika Jana Pavla II. o Eucharistii, která byla uveřejněna tento Zelený čtvrtek, a přednášejícím bude má maličkost. Přednáška se bude konat od 9:30 hod. v přednáškovém sále našeho konventu v Olomouci.

Všechny zájemce na tuto přednášku srdečně zvu, a to zvláště ty, jichž se to přímo týká (ffr. Mannesz, Ignác, Antonín, Pavel, Cyril, Martin, Irenej, Romuald, Cyprián). Také prosím ty, kteří budou chtít zůstat na oběd, aby mi to dali vědět na můj e-mail (stepan@op.cz).

S pozdravem

P. Štěpán M. Filip OP

DOMINIKÁNSKÉ MISIE

1. Letní misie: Toužim 9. – 17. srpna 2003

2. Putovní misie

Misionáři, hlase se!

fr. P. Pavel Mayer OP, Kazatelské středisko, Husova 8, 110 00 Praha 1
e-mail: pavel@op.cz, tel. 602 858 800

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: Fr. Irenej, Klášter dominikánů, Dolní Česká 3, 669 02 Znojmo

fr. Irenej, O.P., promotor pro růžencec

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

3. 5.	S. M. a Jesu Hostia Olejníčková	88. narozeniny
8. 5.	S. M. Paskalina Jakešová	81. narozeniny
9. 5.	Fr. Tomáš Pospíšil	52. narozeniny
10. 5.	Fr. Pavel Mayer	41. narozeniny
12. 5.	Fr. Angelik Mička	58. narozeniny
18. 5.	S. M. Kateřina Němečková	28. narozeniny
22. 5.	Fr. Piotr Krysztofiak	10. výročí kněžského svěcení
25. 5.	Fr. Jakub Šebestík	37. narozeniny
28. 5.	S. M. Kateřina Foltová	38. narozeniny
29. 5.	Fr. Martin Dvořák	45. narozeniny
30. 5.	Fr. Martin Dvořák	10. výročí slavných slibů
30. 5.	Fr. Benedikt Mohelník	10. výročí slavných slibů

Blaho přejeme!

Jak blažená je duše, která už v hmotném těle zakouší nesmrtelné dobro! Všechno má v účte: příjemné věci jí tíží stejně jako nepříjemné, soužení stejně jako útěcha, hlad a žízeň stejně jako jídlo a pití, zima a nahota stejně jako oděv, život stejně jako smrt, úcta stejně jako urážky, zkroušenost stejně jako útěcha; za všech okolností zůstává pevná a neotřesitelná, má základy položené na živém kameni. Světlem víry a pevnou nadějí poznala a spatřila, že každou věc uděluje se stejnou láskou a za stejným účelem, jímž je spása vaší duše, a že o vás ve všem pečují. Při velké námaze dávám velkou sílu a nevkládám na nikoho těžší břemeno, než jaké může unést, pokud je chce z lásky ke mně nést.

Sv. Kateřina Sienská, Dialog 141

DOMINIKÁNSKÁ TEOLOGICKÁ DÍLNA

2. ročník

Termín: 7. 7. (po) - 11. 7. (pá) 2003

Místo:

dominikánský klášter sv. Jiljí, Praha 1, Husova 8

PROGRAM

- (a) **přednášky** (pravděpodobně vždy dvě během dopoledne)
přednáší Tomáš Pospíšil OP, ThLic. Štěpán Filip OP, ThLic. Benedikt Mohelník OP
témata budou upřesněna v dalším čísle
- (b) **pracovna**: uvedení do metodické práce s texty vztahujícími se k tématu (spíše ukázkově, seminárním způsobem, podle konkrétní potřeby účastníků) – Písmo, latinská patristika, sv. Tomáš Akvinský. Ukázky využití slovníků, encyklopedií, odborného softwaru.
- (c) nabídka společné **liturgie**
- (d) **duchovní program** (např. promluva rekolekčního typu, rozjímání, adorace atd.)
- Program bude upřesněn na místě podle počtu účastníků a rozložení jejich zájmu.

Ubytování pro mimopražské: Katolický domov studujících – Konvent sester dominikánek, Černá 14, Praha 1; celkem 10 míst na dvou- až čtyřlůžkových pokojích (Cena 250-180 Kč osoba/den. Kněží, řeholníci a dominikánští terciáři sleva 30%). Noclehy bez stravování, vařič k dispozici, lze se ubytovat již v neděli 6. 7. večer a ukončit pobyt v sobotu 12. 7. dopoledne.

Stravování: po dohodě (pro zájemce) v dominikánském klášteře.

Účastníci: kněží, řeholníci(-ice), laici s alespoň základní orientací v teologickém myšlení

Přihlášky a podrobnější informace obdržíte na adrese:

P. Tomáš Pospíšil OP
klášter dominikánů
Dolní Česká 3
669 02 Znojmo
tel./fax 515 224 184
e-mail: tomasyogi@volny.cz

Uved'te své jméno, adresu, požadavek na nocleh a stravu a způsob, jakým vám máme zaslat přihlášku s dotazníkem (písemně, fax, e-mail).

NABÍDKA NAKL. KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750, <http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

J.-H. Nicolas: Syntéza dogmatické teologie I – Bůh v Trojici

První traktát dnes už klasické dogmatiky Jeana-Hervé Nicolase OP (1910-2001), profesora dogmatické teologie ve Fribourgu, který je jedním z nejvýznamnějších a nejplodnějších představitelů soudobého tomismu. Jeho teologie se neopírá o Akvinátovu autoritu jako takovou, ale o jeho způsob teologického myšlení. Charakteristickým rysem Nicolasovy dogmatiky je spojení nauky Církve s kritickou reflexí, spojení teorie a praxe duchovního života, a rovněž přesnost filosofických postojů, s níž se v učebnicích dogmatiky dnes už téměř nesetkáme.

Krystal OP, brož., 264 str. formátu B6, cca 240 Kč

NABÍDKA KNIHKUPECTVÍ OLIVA

OLIVA

knihkupectví a galerie

nejúplnější produkce literatury a časopisů z oblasti křesťanství, judaica, pravoslavi.

knihy z oblasti historie a filozofie
malá prodejní galerie dřevěných plastik a obrazů.

Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1

Otevřeno: po-pá 10-18 hod.

Tel. 606 657 544

E-mail: knihy-oliva@quick.cz

Internetové knihkupectví:

<http://oliva.op.cz>

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

Joachim Meisner: Ze smrti do života

Promluvy I. (Květná neděle, Svatý týden, neděle Zmrtvýchvstání Páně)

KN, brož., 135 str., 129 Kč

Kathleen Jones: Velké ženy duchovní tradice III. Poslední část trilogie přináší životní příběhy jedenácti žen.

KN, brož., 146 str., 129 Kč

Hannah Hunardová: Jako laň na výšinách

Úchvatná alegorie o touze Božích dětí nechat se dovést na výšiny lásky, radosti a vítězství.

Paulínky, brož., 197 str., 198 Kč

Bernhard Hülsebusch: Jak se volí papež

Konkláve včera a dnes.

KN, brož., 100 str., 99 Kč

Marianne Höptner, Helga Höptner:

Štěpánka a její kamarádi

Příběh k prvnímu svatému přijímání.

KN, brož., 105 str., 79 Kč

Carlo Carretto: Hledal jsem a našel jsem.

Osobní svědectví o hledání víry.

Cesta, brož., 213 str., 98 Kč

Paul Johnson: Dějiny civilizací Svaté země. Příběh Svaté země, počínaje jejím předžidovským osídlením a konče definitivní porážkou křižáckých snah udržet ji jako součást křesťanského západního světa, se pro Johnsona stává příběhem lidské představitivosti a cílevědomosti, která dala vzniknout západní civilizaci jako celku.

Barrister&Principal, váz., 190 str., 295 Kč

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za kazatelské středisko
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za časopis Amen
- ❖ za nemocné členy dominikánské rodiny
- ❖ za vážně nemocného syna jedné naší sestry z LSsD
- ❖ za Boží pomoc při zakládání duchovní komunity tělesně postižených mužů v Jablonném v Podještědí
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství

Děkuji všem bratřím a sestrám za modlitby, díky nimž jsem 1. 4. nastoupil do zaměstnání.

Josef Lorenzo Šebestík

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence a prosb za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby. Scházíme se pravidelně každý první a třetí čtvrtek v měsíci od sedmi hodin ráno a nově také každý druhý a čtvrtý čtvrtek v měsíci od čtyř hodin odpoledne před porodnicí U Apolináře v ulici Ke Karlovu na Praze 2. Příští setkání: 1. 5., 15. 5., 5. 6., 19. 6. 2003 (vždy od 7 hodin ráno) a 8. 5., 22. 5., 12. 6., 26. 6. 2003 (vždy od 16 hodin s případnou mší). Pán Bůh zaplať všem, kteří jsou s námi spojeni v modlitbě.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

ZASEDÁNÍ PROVINČNÍ RADY LSsD

se bude konat v sobotu 17. 5. 2003 od 9:30 hodin v dominikánském klášteře v Praze (Husova 8, Praha 1 – Staré Město) s následujícím rozvrhem: 9:30 mše sv. v kapli svatě Zdislavy, 10:30 jednání (čítárna v 1. patře kláštera), 12:30 hodinka během dne, 13:00 oběd, 14:00 pokračování jednání dle potřeby.

Program jednání: viz OPusculum 4/2003.

Příhlášky na zasedání zašlete do 5. 5. 2003 provinční moderátorce. (Dagmar Ester Kopecká, Na Zlichově 221/8, 152 00 Praha 5, tel./zázn. 251 554 669, e-mail: ester@op.cz).

FORMAČNÍ SETKÁNÍ NA SVATÉ HOŘE

Pod ochranou Panny Marie Svatohorské se ve dnech 28. – 30. 3. 2003 uskutečnilo formační setkání formátorů místních sdružení laiků sv. Dominika nacházejících se na území Čech. Jak napovídá název, tato setkání jsou určena pro novicmistry MS LSsD a další členy, kteří jsou odpovědní za formaci (představený a členové rady MS, příp. asistenti MS). Formační setkání jsou však otevřená i pro všechny další bratry a sestry, kteří o ně mají zájem.

Jako již tradičně, i setkání na Svaté Hoře bylo zásluhou provinční moderátorky, jejího socia i provinční asistentky pro formaci velmi dobře připravené a mělo bohatý program, na kterém se podíleli jak laici, tak kongregační sestry a bratři klerici (jáhni a kněží). Tím více je zarážející, ba tristní, že se formačních setkání opakovaně nezúčastňují ti, pro které jsou určena. Ze 17 českých sdružení LSsD přijeli pouze **3(!)** novicmistři a dva se omluvili. Kde bylo 12 zbývajících novicmistřů? Existují vůbec?

Chtěl bych tímto vyzvat představené MS, aby (podle čl. 24 Směrnic) pokud jejich MS nemá novicmistra, zajistili jeho jmenování. Je důležité, aby každé MS mělo novicmistra připraveného na formaci noviců, i když nejsou žádní kandidáti do MS na obzoru. Dále vyzývám (v návaznosti na čl. 25 Směrnic) české novicmistry, kteří se neúčastnili formačního setkání na Svaté Hoře, aby se přihlásili a přijeli spolu s moravskými novicmistry na další formační setkání konané 26.-28. 9. 2003 ve Vranově u Brna. Pokud by se ze skutečně závažných důvodů nemohl novicmistr setkání zúčastnit, prosím ho, aby se dopředu omluvil asistentce provinční moderátorky pro formaci – sestře Evě Imeldě Fuchsové. Věřím, že mé výzvy přijmete a že se situace zlepší, takže formační setkání, která stojí organizátory nemalé úsilí, budou v budoucnu plnit ten účel, pro který jsou pořádána.

Ve sv. Dominiku

fr. Pavel Mayer OP
promotor pro dominikánské konsociace

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

3. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (představená Eva Terezie Chaloupská)

Zveme Vás na pravidelná setkání, která se konají vždy jednou měsíčně v klášteře u sv. Jiljí – 18:00 modlitba růžence, 18:30 mše svatá, 19:15 nešpory, ~19:30 setkání v hovorně nebo zimním chóru, kde proběhne přednáška na dané téma.
(Termíny na adrese www.laici3ps.op.cz)

4. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (představená Marie Anežka Kloudová)

Naše sestra Helena Zdislava Brabencová slaví v květnu 55. výročí svých slavných slibů. Kěž sv. Dominik a její řeholní patronka sv. Zdislava ji i nadále provázejí svými přimluvami u našeho Pána.

Naše sdružení se pravidelně schází každou 1. sobotu v měsíci – od 8:30 Chvály, 9:00 mše svatá v kapli sv. Zdislavy a poté pokračujeme ve velké hovorně.

5. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (představená Dagmar Ester Kopecká)

Pravidelná setkání: 15. 5. (Vojtěch Albert Borek), 29. 5. (Dita Zdislava Haráková), 12. 6. (Ivan Bok), (26. 6. – dle dohody) 2003

Setkání se konají v klášteře sv. Jiljí; program: 18:00 modlitba růžence, 18:30 mše svatá, 19:15 nešpory, 19:30 setkání v kapli sv. Zdislavy nebo v hovorně

NEKROLOGIUM

5. května 1928

zemřel v Uherském Brodě bratr spolupracovník **Adam Brychta**. Narodil se 13. září 1864 ve Zvolenovicích na Moravě, sliby složil 20. prosince 1893 v Olomouci. Sloužil Pánu Bohu v Olomouci a Uherském Brodě. Pohřben je v řádovém hrobě v Uherském Brodě. Ať odpočívá v pokoji.

26. května 1923

zemřel v Uherském Brodě **P. Augustin Kadlec**. Narodil se 1. ledna 1865 v Loučanech na Moravě, profes složil 24. září 1884 v Olomouci, na kněze byl vysvěcen 24. července 1888 ve Vídni. Působil jako kaplan a redaktor Růže dominikánské v Praze. Byl převorem v Uherském Brodě, kazatelem a katechetou v Litoměřicích. Poslední období svého života byl kazatelem v Uherském Brodě. Pohřben je v Uherském Brodě. Ať odpočívá v pokoji.

P. Vladimír Koudelka, O.P.

JAK VZNIKL NÁZEV „ŘÁD BRATŘÍ KAZATELŮ“

Když se na podzim roku 1215 vydali biskup Fulco z Toulouse s Dominikem na 4. lateránský koncil, chtěli oba požádat papeže Inocence III. o schválení diecézního řádu kazatelů pro toulouskou diecézi, který už schválil biskup Fulco v červenci 1215. (Srov. Koudelka, *Dominik*, č. 127). Papežské schválení mělo dát Dominikovu řádu větší stabilitu. Současně chtěl zakladatel, aby papež svým schválením vyjádřil jeho cíl a úkol. Papež si kladl podmínku: Dominik si má se svými bratřími zvolit některou starou, v církvi už schválenou řeholi. Potom se má vrátit a papež schválí ostatní. Už byl totiž připraven 13. kánon nadcházejícího koncilu, který zakazoval zakládat v církvi nové řády. Podle dotazování, jež prováděl papež už dva roky před koncilem, byli biskupové proti novým zakládáním, většinou laických řádů, které často kritizovaly biskupy pro jejich způsob života a nevědomost. Inocenc III. věděl, že se tento nový řád neprosadí bez biskupů. Dominik si musí se spolubratřími vybrat řeholi sv. Augustina, která byla pokládána za velmi všeobecnou a podle které už žil. To znamenalo začlenit se do rodiny kanovníků svatého Augustina. Dominik však nebyl člověk, který by se nechal snadno odradit. Dosáhl toho, že byli jeho bratři nejprve v toulouské diecézi nazváni papežem „fratres praedicatorum“, a k tomu došlo opravdu dobrodružným způsobem.

Dominikán Tomáš z Cantipré referuje roku 1256 poněkud zmateně: „Když měl papež schválit řád, poručil notáři, aby adresoval bulu na «bratry, kteří kážou» (fratres praedicantes). Notář však napsal: «fratres Praedicatorum» (bratři kazatelé). Když papež bulu přehlédl, vytkl to notáři. Ten se však hájil a říkal: «Praedicantes» (kteří kážou) je přídatné jméno. Kdekdo může náhodně kázat. Avšak Praedicatorum je podstatné jméno, ve kterém je už viditelná úloha.“

Tato anekdota v sobě skrývá jednu pravdu, kterou jsem mohl s údivem zjistit v archivu dép. Aude v Carcassonu, když jsem pracoval na kritickém vydání pramenů, jež se týkají Dominika a jeho řádu až do jeho smrti (*Monumenta diplomatica s. Dominici*, in *Monumenta Ord. FF. Praedicatorum historica*, XXV, Romae 1966). V tomto carcassonském archivu se nalézá dnes většina archivu kláštera našich bývalých mnišek z Prouille, a také původní bulu Honoria III. „Gratiarum omnium“ z 21. ledna 1217. Protože jsem znal anekdotu Tomáše z Cantipré, upřel jsem hned pozornost na adresu. Jaké

překvapení! Název „praedicatoribus“ byl napsán na vyškrabaném (opraveném) místě a oprava byla provedena velmi nedbale, takže dnes můžeme dobře přečíst původní písmo. Notář v papežské kanceláři napsal původně tak, jak mu papež nařídil, PRAEDICANTIBUS. Protože bula musela být kvůli novému obsahu načisto přečtena papeži, udělal to jiný notář, a tento nebyl s výrazem „praedicatoribus“ spokojen. Jako dobrý stylista mohl posoudit význam slov. A jak později uvidíme, byl to dobrý přítel sv. Dominika, který se zasazoval o věc nového řádu. Odvážil se odporovat papeži a hájit Dominikovu věc. Prosadil to. V adrese muselo být podstatné jméno „Praedicatorum“ a nikoli nic neříkající slovo „praedicatoribus“. Místo aby zavolal „korektora“, opravil jméno sám a ze slova „praedicatoribus“ udělal „praedicatoribus“. Zde máme také poprvé vyjádřen ve jméně bratří cíl řádu a jeho hlavní úlohu, jak to chtěl Dominik už před lateránským koncilem. Vzhledem k významu této buly jsem ji uveřejnil v knize *Dominik* (č. 143).

Přírozeně jsem znal námitku, že někdo mohl později takto opravit jméno. Proto jsem šel hned po návratu do Říma do vatikánského archivu a vypůjčil jsem si příslušný svazek registru Honoria III. Dominik si nechal tuto důležitou písemnost zanechat do papežského registru, ačkoli to bylo spojeno s dalšími výlohami. A v tomto registru se nalézá jméno „PRAEDICATORIBUS“ hned dvakrát. Písař napsal adresu (zkráceně) černým inkoustem, a takzvaný „rubricator“ ji napsal červeným inkoustem po straně, aby se dala bula snáze vyhledat. Proto je jisté, že byla opravena hned v papežské kanceláři.

Kdo byl ten notář, který mohl papeže tak přesvědčit, že dal souhlas k opravení PRAEDICANTIBUS na PRAEDICATORIBUS, a který originál pravděpodobně sám opravil? Neboť normálně se nesměla provádět na originále žádná větší oprava, nýbrž bula musela být napsána celá znovu, a to by bylo bývalo v tomto případě spojeno pro Dominika s dalšími výlohami. (Pergamen a práce písaře stály mnoho). Musel to být notář, který měl v kanceláři velkou autoritu a kterému zároveň ležela Dominikova věc na srdci, takže se tak angažoval. Naštěstí známe tohoto notáře. Nebyl to jen ledajaký notář, ale první z papežských notářů Vilém, později vicekancléř papežské kanceláře, modenský biskup a kardinál-biskup sabinský (v Sabinských horách blízko Říma), který později také jako papežský legát ve Slezsku a ve skandinávských zemích pracoval pro rozšíření a podporu řádu. Jsme o něm dobře informováni. Vilém pozoroval Dominika od prvních kroků v papežské kanceláři a byl dojat jeho chudobou a skromností. Nebyl totiž lehké vyznat

se v bludišti této kanceláře. Aby se někdo dostal od jedné instance k druhé, musel dát nějaké spropitné už tehdejšími předveřníky. A k tomu musel být každý prosebný krok o papežskou bulu vykonán v kuriálním stylu, aby kancelář mohla opsat příslušný text z patřičné části buly (to byla nejdůležitější část). Přirozeně, pro tento styl byli odborníci, kteří „rozbili své stany“ před kanceláři a byli prosebníkům nápomocni za dobré peníze. Avšak podle toho, co nařídil Inocence III. papežské kanceláři, směli i papežští notáři sestavovat prosebné spisy pro chudé bezplatně. A Dominik byl chudý. – To se notáři Vilémovi hodilo. Španělského kanovníka a Viléma pojilo od prvních let, kdy přišel Dominik do Říma a bojoval za svůj malý a nový řád, hluboké přátelství. O tom mluví vícero pramenů. Dvě kroniky, které byly vydány v souvislosti s „popisem života prvních bratří“, říkají např.: „Vilém, dříve biskup modenský, nyní kardinál sabinský, byl sociem (společníkem) svatého Dominika“, a druhá kronika: „Vilém kardinál sabinský, který byl od začátku velmi příznivě nakloněn řádu a sv. Dominikovi“. Výslovně mluví o tomto přátelství Bartoloměj z Tridentu v legendě o Dominikovi kolem roku 1250 (uveřejnil jsem to ve své knize o Dominikovi, č. 67). Tvrdí tam, že Dominik přijal Viléma jako „fratrem“ do řádu, tzn. dal mu listinu o přidružení k bratřím, kterou mu udělil účast na modlitbách a zásluhách celého řádu. „Přenesl na něj jako na otce kuriální záležitosti řádu. Biskup horlivě plní tento úkol až dodnes.“ Tomuto přátelství mezi Dominikem a prvním papežským notářem Vilémem, pozdějším vicekancléřem, vděčíme za jméno „Fratres Praedicatorum“.

Dominik mohl být spokojen. Jeho bratři byli nyní Kazatelé. Ale ještě to není žádný řád kazatelů. Dominik a jeho přítel Vilém se o to dále snaží – a úspěšně. Dne 11. února 1218 vydá papežská kancelář dva originály, které se dnes nalézají v Poitiersu, départment de la Vienne, a v Palermu ve státním archivu. Jsou to buly, adresované všem biskupům církve, v nichž Honorius doporučuje jejich blahověli bratry řádu kazatelů. Také tento formulář dal Dominik zanést do papežova registru. Zde máme poprvé jméno „fratres ordinis Praedicatorum“. Sotva dva roky po zákazu 4. lateránského koncilu zakládat nové řády mluví nyní Honorius o řádu bratří kazatelů, který předtím nikdy neexistoval. A to ve skromné doporučující bule, a tedy ne v nějakém slavnostním privilegii, jež by bylo podepsáno kardinály a papežem a jímž by byla schválena nová pravidla, jak se to dělo u jiných řádů. (V té době jsou „ordo“ a „regula“ totožné.) Dominik nepotřeboval toto slavnostní schválení.

Přijal přece starou řeholi sv. Augustina, která už žádné schválení nepotřebovala. A přesto povstal nový řád, dokonce úplně nová životní forma v církvi, řád apoštolský. Toto nové vložil Dominik do stanov.

Dominikovi se podařilo to, co chtěl, když šel na lateránský koncil, třebaže to něco stálo a potřebovalo to mnoho trpělivosti. Dosáhl toho, co mu velmi leželo na srdci: že byl jeho řád nazván řádem kazatelů.

P. Prof. Alfonso D'Amato O.P.¹
ŘÁD SV. DOMINIKA
Jaké je jeho správné jméno?

1. Důvod této otázky

Jaké je správné jméno řádu založeného sv. Dominikem? Taková otázka by se mohla zdát divná: jak to, že se dnes, po více jak sedmi a půl stoletích diskutuje o správném jménu řeholního řádu založeného v r. 1216?

I když se může zdát tato otázka zvláštní, přece je aktuální a má zapotřebí přesné odpovědi. Znat *vlastní jméno*, pravé jméno řádu založeného sv. Dominikem není vedlejší věc. Jméno vyjadřuje *podstatu*, změnit *vlastní jméno*, pravé jméno řádu sv. Dominika znamená změnit také jeho podstatu. A změna tohoto jména je v běhu právě dnes.

Bylo napsáno, že „tradiční“ jméno dominikánských mnišek je „mnišky Řádu Kazatelů“². Toto tvrzení znamená, že sv. Dominik nezaložil „Řád bratří Kazatelů“, ale „Řád Kazatelů“, kterého jsou mnišky integrální součástí.

¹ Narodil se v roce 1915, členem Řádu od roku 1933. Byl spolupracovníkem Historického institutu OP a Deputazione di storia Patria, potom magistrem studentů, profesorem, převorem a následně po tři období provinciálem Lombardské provincie. Upevnil provincii, restauroval konventy, za něj povýšeno „Studio teologico di Bologna“ na univerzitu. Založil univerzitní kolej sv. Tomáše Aquinského, kde se konaly 2 generální kapituly. Dále byl členem komise, která v letech 1968/69 obnovila Stanovy otců OP podle direktiv II. Vatikánského sněmu. Ke konci života se věnoval zveřejňování svých výzkumů z oboru historie a spirituality dominikánského řádu, které se překládají i do dalších jazyků. P. D'Amato zemřel v lednu 2002 (Viz též IDI 400, marzo 2002, str. 54). Jeho spisy lze nalézt na internetu na dominikánských stránkách a překládají se do různých řečí.

² Srovnej Appartenenza all'Ordine e autonomia dei monasteri domenicani, Roma 1997, str. 41.

2. Nikdy neexistující tradice

Co znamená „tradiční“? Souhrnně se pod tradicí (ústní nebo psanou) rozumí zvyky nebo zprávy přenášené z jedné generace na druhou. Tedy se nemůže nazývat tradičním něco, co nikdy neexistovalo. A název „mnišky řádu Kazatelů“ v mnohaleté historii dominikánského řádu nikdy neexistoval, proto se nemůže považovat za „tradiční“.

a) Na začátku Řádu nenajdeme stejnorodé jméno komunit nebo klášterů mnišek. Ve starých dokumentech např. mnišky z Prouille se nazývají „*dominae*“, nebo „*sorores*“, nebo „*sanctimoniales*“³; k tomuto názvu se stále přidává jméno kláštera, např.: „*dominae ecclesiae de Pruliano*“ nebo „*abbatae de Pruliano*“; nikdy se nenazývají „*sorores Ordinis praedicatorum*“, tzn. sestry nebo mnišky řádu Kazatelů.

Když sv. Dominik psal mniškám do Madridu, adresoval svůj dopis „představené a komunitě v Madridu“⁴, a nikoliv komunitě „Mnišek řádu Kazatelů“.

Navíc, dominikánské mnišky v Římě se nazývají „Mnišky od sv. Sixta“ a ty v Bologni „Mnišky od sv. Anežky“. Tedy žádný z prvních klášterů dominikánských mnišek se nikdy nenazývá „z řádu Kazatelů“. Kdy se tedy rodí tato „tradice“?

b) Zkouškou pravosti, že mnišky nebyly z „Řádu Kazatelů“, ale byly *přidružené* k řádu bratří Kazatelů, je boj, který musely vest v začátcích Řádu, aby si zajistily duchovní asistenci bratří kazatelů.

Kdyby mnišky byly *mniškami řádu Kazatelů* ve smyslu, jak to dnes někdo tvrdí, nemusely by žádat o pomoc papeže, aby si zajistily asistenci bratří, stačilo by obrátit se na Magistra Řádu nebo generální kapitulu Řádu, aby byly uvedeny vzájemné vztahy mezi členy toho samého Řádu do pořádku.

Navíc papežové mluví během svých zásahů stále o klášterech, které se mají *přidružit* nebo *přivtělit* k řádu bratří Kazatelů⁵. Ale „*přivtělit*“ se může něco, co „není integrální součástí těla“. Např. ruka, která se oddělí od těla, se s ním *znovu scelí*; nemůže se *přivtělit*, právě protože je integrální součástí těla. „*Přivtělit*“ znamená „připojit“, tedy sjednotit něco, co není integrální součástí celku.

³ Monumenta diplomatica S. Dominici, v MOPH, čísla 10-50, 52,56,58.

⁴ Monumenta diplomatica S. Dominici, cit. Str. 126-127.

⁵ Bullarium O.P., I, Romc 1729, str. 148-49, 226-27, 335, 354-55, 385...

c) Když magistr Humbert de Romans chtěl zpracovat nové vydání Stanov mnišek dominikánek, požádal o povolení Sv. Stolec⁶. Je tedy zřejmé, že k tomu neměl jako magistr Řádu pravomoc.

d) V XV. století Papežská kancelář (Cancelleria pontificia) začíná užívat formuli: „*moniales Ordinis S. Augustini, secundum instituta et cura fratrum praedicatorum viventes*“. Někdy v dokumentech můžeme najít také: „*moniales S. Augustini ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentes, secundum instituta et cura fratrum praedicatorum*“; tzn. „Mnišky přímo závislé („*nullo medio*“) na Sv. Stolci...“ Nenajdeme nikdy „mnišky řádu Kazatelů“.

e) Ve Stanovách bratří, stejně jako v Aktech generálních kapitul Řádu se mnišky nazývají „*sorores Ordinis nostri*“ tzn. „Řádu bratří Kazatelů“. Nikdy se nenazývají „Řádu kazatelů“.

f) Faktem je, že tzv. „Řád kazatelů“ nikdy neexistoval. Sv. Dominik založil „Řád bratří Kazatelů“. V základních stanovách můžeme číst: „*Ordo fratrum praedicatorum a S. Domenico fundatus*“ (Kniha stanov, I, II). K tomuto Řádu byly pak přidruženy i kláštery mnišek.

Jaké je správné jméno řádu sv. Dominika?

Závěrem shrnuji: Název „mnišky Řádu kazatelů“ nemůžeme považovat za „tradiční“, protože v úředních dokumentech Řádu se v průběhu víc jak sedmi století nikdy neuzíval.

Název „mnišky Řádu kazatelů“ vznikl pouze v r. 1971 a navíc omylem, proto byl zamítnut generální kapitulou v r. 1974.

3. Řád bratří Kazatelů

Říci „Mnišky Řádu kazatelů“ je v rozporu s vlastním jménem Řádu, „Řádu bratří kazatelů“; nejen že to není tradiční jméno, ale navíc je to vyjádření dvojsmyslné a nebezpečné.

Podívejme se na to vyjádření, jež se představuje jako „tradiční“. Na generální kapitule v Tallaghtu v r. 1971 byla přednesená žádost změnit „titul Knihy stanov“. A odhlasovala se následující změna: „Co se týká titulu Knihy stanov a nařízení, nařizujeme, aby namísto Řádu bratří kazatelů se jmenovala bratří z Řádu kazatelů“⁷.

⁶ MOPH, V, Roma 1900, str. 51

⁷ Akta generální kapituly r. 1971, čl. 43.

Změna byla odhlasovaná, protože se zdálo, že se jedná o bezvýznamnou věc, pouze o jednoduchou slovní záměnu. Namísto „Kniha stanov Řádu bratří kazatelů” se říkalo „Kniha stanov bratří Řádu kazatelů”.

Mohlo by se zdát, že jde o slovní hříčku, ale rozdíl mezi těmito dvěma názvy je ohromný. Členové kapituly z r. 1971 si nevšimli toho, co bylo míněno touto změnou a většina s ní souhlasila.

Brzy se ukázalo, co se skrývalo pod touto záměnou slov. Vskutku, spolu se změnou titulu Knihy stanov se změnilo také vlastní jméno Řádu. Vyjádřením „Stanovy bratří Řádu kazatelů” se potvrzovalo, že sv. Dominik založil ne „Řád bratří kazatelů”, ale „Řád kazatelů”, jehož jsou bratří jednou z částí. Tímto způsobem se tvrdilo, že mnišky, které také založil sv. Dominik, jsou integrální součástí Řádu kazatelů.

Následkem tohoto by sv. Dominik, když založil „Řád kazatelů”, založil „smíšený řád”, jež by sdružoval bratry i mnišky; tedy dominikánský řád by nebyl *řádem kněžským*.

Tím, že se změnilo jméno Řádu, se změnilo také jeho *podstata*. Jakmile bylo odhaleno chybné chápání obsažené v této změně a tedy i nebezpečí, které s sebou mohla přinést, následující generální kapitula r. 1974 přímo nařízení č. 43 generální kapituly v Tallaghtu⁸ odmítla.

Tato generální kapitula z Panny Marie dell'Arco odmítla nařízení předchozí generální kapituly právě proto, protože se tím nařízením měnilo právě jméno řádu založeného sv. Dominikem a protože se změnou vlastního jména řádu se měnila také jeho podstata.

Tímto odmítnutím chtěla generální kapitula v r. 1974 potvrdit, že řád založený sv. Dominikem je „Řád bratří kazatelů” a nikoliv „Řád kazatelů”. Z tohoto důvodu Kniha stanov má název „Kniha stanov Řádu bratří kazatelů”.

Dominikánské mnišky tedy nejsou vlastně „mnišky Řádu kazatelů”, protože sv. Dominik nikdy takový řád nezaložil; náleží Řádu bratří kazatelů přidružením.

Je tedy divné, že ještě dnes chce někdo tvrdit, že dominikánské mnišky jsou „mnišky Řádu kazatelů”. A ještě víc je divné, že se tento název prohlašuje za pravý a „tradiční”, zatímco není ani autentický ani tradiční, jde pouze o záležitost vzniklou v r. 1971, která je následkem chyby, nebo řekněme rovnou následkem nechtěného omylu generální kapituly r. 1971, který byl proto opraven (ba odvolán) následující generální kapitulou.

⁸ Akta generální kapituly r. 1974, čl. 147.

4. Nový titul *Analecta*

V prvním čísle roku 1995 časopisu „*Analecta sacri Ordinis fratrum Praedicatorum*” byl změněn titul. Tento jeho původní název byl beze změn více jak sto let, tedy od samého vzniku časopisu.

Najednou v r. 1995 byl název změněn na: „*Analecta Ordinis Praedicatorum*”. Jaký byl důvod této změny? Titul byl změněn, ale nebylo dáno žádné vysvětlení; a přece tu musí být nějaký důvod...! Časopis může změnit titul, jestliže se změní jeho zaměření, a když se tak stane, v prvním čísle „nového” časopisu se uvedou důvody této změny.

V tomto případě byl titul změněn, ale důvody neznáme. Navíc „*Analecta*” nezměnila svůj obsah, ani ho nemohla změnit z důvodu podstaty časopisu, jedná se totiž o pouhou sbírku úředních dokumentů.

Proč tedy byl změněn titul? Byla odstraněna dvě slova ze starého titulu: „*sacro*” ve vztahu k Řádu a „*bratří*” ve vztahu ke Kazatelům. Nevíme proč se dnes Řád nemůže nazývat „*svatým*...”.

Velmi vážné se nám ovšem v těchto souvislostech zdá být odstranění slova „*bratří*”. Toto odstranění nám připomíná „*omyl*” generální kapituly z r. 1971. Ale právě proto, že se jednalo o omyl, chybu, byla tato opravená následující kapitulou v r. 1974. Snad autoři „*Analecta*” neznají odvolání nařízení č. 43 kapituly z r. 1971 kapitulou v r. 1974? Jedná se zase o nějaký další „*omyl*”?

Nebo změna názvu byla chtěná, aby se Řádu dominikánů dalo „*jméno*”, které někdo prohlásil za „*tradiční*”? Již jsme ukázali, že název „*Řád kazatelů*” není vůbec tradiční, protože vznikl pouze omylem v r. 1971.

Nový titul *Analecta* je tedy chybný. Odstranit slovo „*bratří*” v názvu *Analecta* znamená změnit *vlastní jméno* řádu založeného sv. Dominikem, „*Řádu bratří Kazatelů*”. A změnit jméno v tomto případě - již jsme to řekli - znamená změnit podstatu Řádu. Ale nikomu přece není dovoleno měnit tuto podstatu!

Závěrem: ti, kdo si myslí, že sv. Dominik založil „*Řád kazatelů*”, necht' se uklidní: jejich názor je čistě osobní...; nemá žádný historický podklad. Historie nás ujišťuje, že *sv. Dominik založil „Řád bratří kazatelů”*. Ideologie nemůže měnit historii.

Pracovní překlad z originálu „L'ORDINE DI S. DOMENICO, qual é il suo vero nome?“, estratto da „Memorie Domenicane“, Nuova serie 28, str. 435-439 (1997).

Přeložil Karel Pavel Mráček, jáhen OP.

DVOJÍ VÝZNAM NÁZVU ŘÁD

(k článku fr. Prof. Alfonse D'Amata OP)

Zajímavý článek fr. D'Amata OP – „ŘÁD SV. DOMINIKA“ nastoluje otázku správného jména našeho dominikánského řádu a upozorňuje na snahy toto jméno změnit.

K článku mne napadají následující doplnění:

1. Název řádu dominikánských bratří (otců a spolupracovníků) je kompetentní měnit jen generální kapitula. Ta tak dosud nikdy neučinila, takže zůstává platný název „Řád bratří kazatelů“.

2. Několikrát byl změněn název Knihy stanov a nařízení. Nejen na GK v Tallaght r. 1971, ale již např. za magistra Gilleta nesla tato kniha název „Kniha stanov bratří Řádu kazatelů“. I současný název našich konstitucí po GK v Bologni r. 1998 zní: „Kniha stanov a nařízení bratří Řádu kazatelů“. Těmito změnami však není dotčen název Řádu bratří kazatelů, jelikož jde o dvě různé věci (Řád není kniha konstitucí).

3. Názvu Řád se (i historicky) užívá ve dvou významech: v užším pro řád bratří a v širším pro další větve dominikánské rodiny. V minulosti např. 1. řád byli bratři, 2. řád byly sestry mnišky a 3. řád byli dominikánští laici, či kongregační sestry nebo jiné přidružené konsociace. Ve všech třech případech jde o širší užití názvu řád. Dnes je patrná snaha již neužívat řadové číslovky, ale odlišit místo toho jednotlivé větve názvem „Řád kazatelů“ v pozici přívlastku např. bratří Řádu kazatelů, mnišky Řádu kazatelů, laici Řádu kazatelů atp.

I zde jde o širší význam názvu řád, takže tyto názvy jednotlivých větví dominikánské rodiny nejsou oficiální či právně závazné. V názvu „Řád bratří kazatelů“ má slovo řád význam užší – tj. vyjadřující přesné a dosud nezměněné označení dominikánských řeholních bratří.

4. I kdyby se někdy změnil na generální kapitule název Řádu bratří kazatelů, nedomnívám se, že by se tím nutně změnila podstata Řádu založeného sv. Dominikem. Název či jméno nemá takovou moc, aby měnilo podstatu. Kolikrát se například změnil název našich konventů, a přesto se jedná o tytéž konventy s nepřerušovanou právní kontinuitou. Nicméně, aby se měnil název našeho řádu, musel by k tomu být opravdu vážný důvod. Tento důvod však neshledávám, a proto bych byl šťastný, kdyby název zůstal v nezměněné podobě: Řád bratří kazatelů.

fr. Pavel Mayer OP

DOMINIKÁNŠTÍ LAICI

Dominik Maria Abbrescia OP

(pokračování z minulého čísla)

III. DOMINÁNŠTÍ LAICI, LIDÉ ŽIJÍCÍ PODLE EVANGELIA

KDO TO JSOU DOMINIKÁNŠTÍ LAICI?

Laici ve světě. Žijí a pracují ve světě. Světský ráz zůstává stále jejich zvláštní vlastností: *ve světě, ale ne ze světa* (Jn 17, 9), a to znamená, že jejich život ve světě se nenechá svést a nakazit světským smýšlením a světským způsobem života, jestliže se toto smýšlení, tento způsob života, neshodují se zásadami evangelia.

Duch je povolal skrze Krista a církev. Ke vstupu do dominikánského laického sdružení volá Duch: je to povolání pravé a vlastní, protože je to volba života a obrácení podle evangelního ducha a smýšlení tak, jak je navrhuje svatý Dominik. Je to také volba života služby a svědectví pro Krista a pro církev.

Povolání k způsobu života svatého Dominika. Laici *oblékají svatého Dominika*, přijímají jeho ducha (smýšlení), spiritualitu a charisma (kázání), aby se *oblékli v Ježíše Krista* v organizovaném dominikánském životě. Jsou to tedy lidé podle evangelia skutkem.

Uskutečňují prorocké poslání svatého Dominika. Laici, povolání od Ducha, uvažují svým vlastním světským smýšlením, převádějí do své řeči, převádějí do vlastního způsobu života ve světě prorocké poselství studia, modlitby a kázání svatého Dominika.

Přivtělení k řádu. Slibem v klasickém laikátu nebo jiným duchovním závazkem v jiných formách dominikánského laikátu se laici zavazují a jsou přivtělení k řádu, mají účast na jeho životě podle svého světského stavu, berou na sebe zodpovědnost před svědomím, před církví, a mají účast na duchovních dobrodiních celé dominikánské rodiny.

Stanovy Laických sdružení sv. Dominika**I. Základní konstituce dominikánského laikátu*****(Laici v církvi)***

1. Kristovi učedníci žijící ve světě se mocí křtu a biřmování podílejí na prorockém, kněžském a královském úřadě našeho Pána Ježíše Krista. Jsou povoláni zpřítomňovat Krista světu, „aby všichni lidé na celém světě poznali a přijali božské poselství spásy“ (Apostolicam Actuositatem č. 3).

(Dominikánský laikát)

2. Někteří z nich jsou vedeni Duchem svatým k životu podle ducha a charismatu sv. Dominika a jsou včleněni do Řádu zvláštním slibem podle příslušných pravidel.

(Dominikánská rodina)

3. Jsou shromážděni ve svých společenstvích a tvoří s ostatními větvemi Řádu jednu rodinu. (LCO 141)

(Specifický charakter dominikánského laikátu)

4. Jejich duchovní život i služba Bohu a bližnímu má v církvi zvláštní charakter. Jako členové Řádu se podílejí studiem, modlitbou a kázáním na jeho apoštolském poslání způsobem odpovídajícím laickému stavu.

(Apoštolské poslání)

5. Posilování bratrským společenstvím vydávají svědectví především o vlastní víře, jsou pozorní k potřebám lidí své doby a slouží pravdě podle příkladu svatého Dominika, svaté Kateřiny Sienské a našich předchůdců, kteří ozářili život Řádu a církve zvláštním způsobem.

6. Pozorně sledují hlavní cíle apoštolátu dnešní církve, snaží se zvláště poukazovat na pravé milosrdenství proti veškeré úzkosti, hájí svobodu a podporují spravedlnost a mír.

7. Inspirováni charismatem Řádu jsou si vědomi, že zdrojem jejich apoštolské aktivity je hojnost rozjímání.

ROZMĚRY DOMINIKÁNSKÉHO LAIKÁTU

Základní konstituce dává zahlédnout rozsáhlé odstupňování dominikánských laiků, kteří jsou přivtěleni k řádu nebo k němu přivtěleni být mohou. Nemluví se o jediném způsobu dominikánského laikátu, ale popisují se tu pouze ty podstatné prvky, které dělají z dospělého ve víře dominikána: podává se tu nepřímě prorocké poselství svatého Dominika (studium, modlitba, kázání); teologický výklad (i když tu není uváděn) poselství svatého Dominika podle svatého Tomáše; mluví se tu o svatém Dominiku, který ho inspiroval, a o svaté Kateřině Sienské, která je jeho vzorem.

Ze základní Konstituce můžeme odvodit tři typy dominikánského laikátu:

Laici, kteří žijí ve společenství a někdy pracují v komunitě společně.

Laici, kteří žijí a pracují ve společenství s řádem izolovaně.

Laici sdružení a pracující autonomně s vlastními statuty, které však pro spřízněnost ducha a charismatu řád může přijmout.

– LAICI VE SPOLEČENSTVÍ A V KOMUNITĚ: BRATRSTVA

Je to klasická větev, nebo, jak říká základní konstituce, společenství: je to dominikánské laické hnutí, které má své kořeny ve středověku (1285) a dosud působí.

Je to větev bohatší historicky a duchovně, bližší řádu, protože její členové jsou spojeni s řádem poutem slibu. K této větvi patřila svatá Kateřina Sienská a svatá Růžena z Limy, uvádíme-li jen nejslavnější jména.

– LAICI VE SPOLEČENSTVÍ: IZOLOVANÍ

I oni jsou přivtěleni k řádu, skládají slib a jsou tedy skutečnými členy řádu se všemi účinky, avšak pro náhodné a osobní pohnutky, které řád uznává, žijí a pracují izolovaně.

Žijí jen v duchovním společenství s řádem, avšak jejich spirituality a jejich apoštolské závazky jsou stejné jako spiritualita a závazky laiků z bratrstev.

– LAICI VE SPOLEČENSTVÍ: SPOJENÉ SKUPINY

Jsou to skupiny nebo komunity již sdružené a organizované s vlastními statuty, s vlastní činností a s vlastním programem, spontánní a autonomní, nespojeni s jinými řády nebo hnutími: takové skupiny nebo komunity mužské i ženské, v případě, že jsou spřízněny s dominikánským duchem, spiritualitou, charismatem, a shodují se s ním, mohou být přivtěleni k řádu, jestliže o to žádají.

Základní podmínky jsou: aby podali žádost příslušným dominikánským orgánům, chtěli žít a pracovat *podle ducha a charismatu svatého Dominika* a brali na sebe jistý závazek. Není to slib, ale závazek, který si oni sami určí a na kterém se s řádem dohodnou.

Jde konkrétně ve většině případů o skupiny nebo komunity mužské nebo ženské, které žijí nebo pracují u dominikánským komunit a nejsou spojeni s jinými hnutími.

Přirozeně toto není ve výlučném smyslu, protože možnost zapojení do dominikánského laikátu mohou mít i jiná hnutí, která nejsou u dominikánských komunit.

Řeholi dominikánského laikátu vypracoval Mezinárodní kongres dominikánského laikátu v Montreálu (Kanada) (24.-29.června 1985) a její latinský text úředně schválila Kongregace pro řeholníky a sekulární instituty (15. 1. 1987). Řehole obsahuje:

1. Základní konstituci (čl. 1-7)

2. Stanovy laických bratrstev svatého Dominika (čl. 8-24).

Základní konstituce se týká všech dominikánských laických větví, které řád úředně uznal, především laických bratrstev svatého Dominika, klasické a tradiční větve, na které se vztahují vlastní stanovy (čl.8-24).

TI, KTEŘÍ SESTAVOVALI ŘEHOLI DOMINIKÁNSKÝCH LAIKŮ

Munio de Zamora, magistr řádu (1285-1291), Španěl

Ludvík Theissling, magistr řádu (1916-1925), Holanďan: vydal novou řeholi (1923) v duchu nového Kodexu kanonického práva (1917).

Aniceto Fernandez, magistr řádu (1916-1974), Španěl: vydal první řeholi (1969) ad experimentum podle ducha obnovy II.Vatikánského koncilu.

Damián Byrne, magistr řádu (1983-1992), Ir: vydal řeholi dominikánského laikátu (1987), kterou vypracoval Mezinárodní kongres dominikánského laikátu v Montrealu (Kanada 1985).

Žofie Charlotta Auguste, vévodkyně z Alenyonu (Possenhofen 22. 2. 1847- Paříž 4. 5. 1897), dcera vévody Maximiliána Josefa Wittelsbach a příbuzná rakouského císaře, byla horlivá německá dominikánská laička, která se provdala za Francouze, vévodu z Alenyonu. Jejím duchovním vůdcem byl P. Bernard Chocarne, proto vstoupila do dominikánského laikátu 1880 a vyzna-

čovala se svou hlubokou dominikánskou spiritualitou, jak ukazují její důvěrné poznámky.

Umírá tragicky při požáru, při shromáždění zbožných děl v Paříži, v němž předsedá *dílu dominikánských noviciátů*: aby zachránila návštěvníky, zůstává obklopena plameny. Tato událost zapůsobila na celou Evropu.

Závěť vévodkyně z Alenyonu: Chci mít u sebe i v hrobě řeholi Kajícího třetího řádu svatého Dominika, která je v mém cestovním zavazadle a kterou podepsali moji představení.

Don Luigi Sturzo (Caltagirone 26. 11. 1871-Řím 8. 8. 1975) je zakladatelem italské Lidové strany (1919). Za fašizmu musel odejít do vyhnanství (1924) do Londýna, vrátil se po II. světové válce 1946 do Itálie, kde byl jmenován doživotním senátorem. Z anglického vyhnanství Don Sturzo žádal P. Robottiho o příručku Třetího řádu, protože, jak sám řekl, chtěl zůstat věrný závazkům, které na sebe vzal při obláče a při profesi (svědectví P. Filipa Robotti OP).

pokračování příště

přeložila S. M. Zdislava Černá OP

Proto je nutné, pokud chcete jít dál, abyste měli žízeň. Jen ti, kdo mají žízeň, jsou zváni slovy: „Kdo žízni, ať přijde ke mně a pije.“ Kdo tuto žízeň nemá, nedokáže vytrvat na cestě. Buď ho zadrží únava nebo potěšení, nebo se nestará o to, a by měl s sebou nádobu, do níž živou vodu nabere, nebo o to, aby šel v dobré společnosti, přestože ví, že sám se kupředu nedostane. A proto se otočí, jakmile zahlédne blížící se ostny utrpení, stal se totiž jeho nepřítelem. Bojí se, že zůstane sám, ale kdyby šel ve společnosti, strach by nepoznal.

Je třeba, abyste po mně žíznil a abyste se sdružovali, jak řekl Kristus, „po dvou nebo po třech“ nebo i víc dohromady. Proč bylo řečeno „dva nebo tři“? Protože nemohou být dva, aniž by byli tři, ani by nemohli být tři, aniž by byli dva. Je-li někdo sám, je vyloučené, abych byl uprostřed něj, protože s sebou nemá žádného druhu, abych mezi nimi mohl být. Navíc, když je sám, není nikdo, protože kdo setrvává se sebou a žije se svou sebeláskou, je opravdu sám, neboť je oddělen ode mne, od mé milosti a od lásky bližního. A když svou vinou ztratí mne, stává se z něj nic, protože já jsem, který jsem. Takže ten, kdo je jeden v tom smyslu, že žije sám v sebelásce, není mou Pravdou brán a zřetel a není mi milý.

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Alvarez Kodeda OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎/fax/zázn: 224 219 685
✉ provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Michaela Smrčková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
S. M. Pavla Dabalová OP
Lysolajské údolí 106/2
165 00 Praha 6
☎ 220 923 159
✉ monialesop@volny.cz

ŘEHOLNÍ INSTITUT ROZJÍMAVÝCH SESTER

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10-Uhřetěves
☎ 267 712 611, 267 712 614
✉ sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S.M. Slavomíra Měříčková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
✉ dominikanky.brno@world-online.cz

Konvent sester dominikánek Katolický domov studujících

Černá 14, 110 00 Praha 1
vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎/fax: 224 934 856
konvent sester: ☎ 224 934 655
✉ sestrycerna@op.cz
✉ kds@op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

MUDr. Jitka Krausová
Komenského 4, 412 01 Lito-
měřice; ☎ 416 737 960

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
Řím.-kat. farnost Praskolesy
čp. 33, 267 54 Praskolesy
☎ 311 510 682; ☎ 602 327 842
✉ adnohejl@razdva.cz

MODERÁTOR LAICKÝCH SDRUŽENÍ

Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8
152 00 Praha 5
☎/fax: 251 554 669
✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Pavel Mayer OP
Husova 8, 110 00 Praha 1
☎/fax: 224 219 685 (kancelář)
☎ 602 858 800
✉ pavel@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
výpůjčky jen do studovny:
Po a Út 10 – 14 h.
✉ oplibp@volny.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
web: krystal.op.cz
✉ krystalop@volny.cz

RADIO VERITAS

P. Jan Rajlich OP
Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 218 439
✉ veritas@op.cz

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
☎ 495 513 329
✉ dominika@diecezezhk.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim a Kateřina Ucháčovi
Hlubočepská 85/64
152 00 Praha 5
web: www.prolife.cz
✉ uchac@prolife.cz

HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
web: oaza.op.cz
web: ain-karim.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11, 118 00 Praha 1
☎ 602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Biskupství královéhradecké
Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
☎ 495 513 329 (sekretář)
fax: 495 512 850
✉ duka@diecezezhk.cz

PŘÍSPĚVKY NA VYDÁVÁNÍ MĚSÍČNÍKU OPUSCULUM

122918389/0800 (ČS)
var. symbol 332

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR (spravuje Martin Rosenbaum)

kongregace.op.cz – Kongregace sester dominikánek (MR)

rozjimavesestry.op.cz – Rozjímavé sestry sv. Dominika (MR)

laici.op.cz – Sdružení laiků sv. Dominika (MR)

kds.op.cz – Katolický domov studujících, Praha (MR)

krystal.op.cz – Nakladatelství Krystal OP s.r.o. (spravuje Jiří Kopecký)

oliva.op.cz – knihkupectví Oliva v Pražském klášteře (JK)

jilji.op.cz – Klášter dominikánů Praha (spravuje Petr Chaloupský)

plzen.op.cz – Klášter dominikánů Plzeň (spravuje fr. Cyprián Suchánek OP)

informace:
Martin M. Rosenbaum
✉ me2d@star.cz

Nahlížíme-li na růženec duchovním pohledem zakotveným v neustálé kontemplaci Kristovy tváře (za Mariina doprovodu), je tento náročný ideál připodobnění se Ježíši sledován prostřednictvím častého, můžeme říci „přátelského“ navštěvování. Růženec nás přirozeným způsobem uvede do Kristova života a umožní nám „vdechnout“ jeho pocity. Blahoslavený Bartolo Longo k tomu říká: „Jako dva přátelé, kteří se spolu často setkávají, mají ve zvyku připodobňovat se jeden druhému i ve zvycích, tak se také my – když v meditacích o růžencových tajemstvích důvěrně hovoříme s Kristem i svatou Pannou a sdílíme spolu tentýž život v eucharistii – můžeme připodobnit (nakolik nám to naše slabost dovolí) těmto dvěma osobám a naučit se od našich nejvyšších vzorů pokornému, chudému, skrytému, trpělivému a dokonalému životu“. (*I Quindici Sabati del Santissimo Rosario*, 27. vyd., Pompeje, 1916, str. 27)

V tomto procesu připodobnění se Kristu prostřednictvím modlitby růžence se zvláštním způsobem svěřujeme do mateřské péče svaté Panny. Ta, jež je Kristovou rodičkou a k církvi přísluší „jako vynikající a zcela jedinečný člen“ (*Lumen gentium*, 53), je zároveň „Matkou církve“. Jako taková pak neustále „rodí“ děti pro mystické tělo Syna. Děje se tak prostřednictvím její přimluvné modlitby, když pro nás vyprošuje nevyčerpatelné dary Ducha. Maria je dokonalou ikonou mateřství církve.

Díky růženci jsme tajemným způsobem přeneseni do blízkosti Marie, ponořené doma v Nazaretě do sledování lidského rozvoje Krista. Bude nás proto moci stejně tak starostlivě vychovávat a formovat, dokud nebudeme plně „dotvořeni“ do Kristovy podoby (srov. Gal 4, 19). Mariino působení, beze zbytku spočívající v působení Kristově, jemuž je radikálně podřízeno, „nikterak nezastiňuje ani nezmenšuje toto jedinečné prostřednictví Kristovo, nýbrž ukazuje jeho sílu“ (*Tamtéž*, 60). II. vatikánský koncil vyjádřil jasnou zásadu, jejíž sílu jsem ve svém životě již tolikrát a která se stala základem mého biskupského hesla: Totus tuus. Jak známo, toto heslo čerpá svoji inspiraci z učení sv. Ludvíka Marie Grigniona z Montfortu, který úlohu Marie v procesu připodobňování každého z nás ke Kristu vysvětloval takto: „Celá naše dokonalost spočívá v tom, že jsem připodobnění Kristu, s Ním spojeni a Jemu zasvěceni. Proto je nesporně ze všech úkonů zbožnosti nejdokonalejší ten, který nás nejdokonaleji připodobňuje Kristu, s Ním spojuje a Jemu zasvěcuje. Jestliže tedy Maria je Kristu připodobněna nejvíce ze všech stvořených bytostí, vyplývá z toho, že úkonem zbožnosti, který člověka nejvíce Pánu Ježíši zasvěcuje a Jemu připodobňuje, je dokonalá úcta k Panně Marii, Jeho svaté Matce. Čím více bude člověk zasvěcen Marii, tím více bude zasvěcen Kristu.“ (*O pravé mariánské úctě*, 120) Nikde jinde si cesty Kristova a Mariina nejsou tolik blízké jako právě v růženci. Maria žije jen v Kristu a pro Krista!

Jan Pavel II., Rosarium Virginis Mariæ 15